

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Aine	Taloussosiologia	Päivämäärä	23.1.2003
Tekijä(t)	Taru Virtanen	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	88
Otsikko	Kulttuurinen pääoma nuoren aikuisen matkassa – vertaileva tutkimus nuorten eurooppalaisten opiskelijoiden, työssäkäyvien ja työttömien matkailusta		
Ohjaaja(t)	VTT Timo Toivonen ja KTT Juha Panula		

Tiivistelmä

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää nuorten eurooppalaisten opiskelijoiden matkailua verrattuna työssäkäyvien ja työttömien ryhmiin. Lähtökohtaisena oletuksena oli, että opiskelijoiden opinnoilta yli jäävää vapaa-aikaa määrää tulojen hankkiminen, ja näin ollen suurempituloiset työssäkäyvät nuoret aikuiset matkailisivat enemmän. Opiskelijoiden matkailua katsottiin kuitenkin leimaavaan tälle ryhmälle tietyt ominaispiirteet, ja näitä piirteitä tarkastelemalla pyrittiin hahmottelemaan matkailijoista muotokuvaa. Samaa hahmottelua tehtiin kahdessa muussa ryhmässä. Aineistona tutkimuksessa käytettiin 15 EU-jäsenmaan kattavaa Eurobarometri-aineistoa vuodelta 1997, josta tutkimuksen kohteeksi rajattiin 18–25-vuotiaat nuoret aikuiset, ja otoskooksi saatiin 2325 vastaajaa.

Tutkimuksen teoreettisessa osassa tarkasteltiin matkailua kulutustutkimuksen erityiskohtena, sekä nuoruuden ilmenemismuotoja ja vaikutuksia kulutukseen. Matkailu otettiin sosiologialle tyypilliseen luokkarakennetarkasteluun, ja keskeisimmäksi rakenteistajaksi löydettiin Pierre Bourdieun (1984) käsite kulttuurinen pääoma. Kulttuurisella pääomalla nähtiin olevan keskeinen vaikutus kulutustottumusten muotoutumiseen, ja tätä vaikutusta pyrittiin etsimään myös matkailun yleisyydessä ja matkalla koetuista kulutustapahtumista ja elämyksistä. Matkailuun pyrittiin siis yhdistämään sekä korkeakulttuuriseksi että populaarikulttuuriseksi katsottuja määreitä.

Tutkimuksen tulokset esitettiin ristiintaulukointien pohjalta. Tuloksista kävi ilmi, että opiskelijat näyttäisivät olevan matkailuinnostunein ryhmä tarkasteltujen ryhmien joukosta. Tulojen suuruudella oli vaikutusta koko nuorten aikuisten joukossa, mutta siten, että opiskelijat matkustivat lähestulkoon tuloista huolimatta aina samassa määrin, kun taas työssäkäyvien nuorten matkailu riippui täysin tulojen suuruudesta. Nuoret työttömät matkustivat tuloista riippumatta aina yhtä vähässä määrin. Opiskelijoiden kulutuskohteet matkalla poikkesivat toisista ryhmistä siten, että kulttuurinen pääoma voitiin katsoa näin tulleen näkyväksi. Muun muassa kirjallisuus ja historialliset vierailukohteet korostuivat opiskelijoiden matkailutottumuksissa. Toisaalta työttömien kulutustavat noudattelivat osaltaan opiskelijoiden vastaavia. Maantieteellisten erottelujen perusteella havaittiin, että opiskelijat olivat matkasuuntautunein ryhmä kaikkialla muualla paitsi anglosaksisissa maissa. Pohjoismaissa nuoret aikuiset matkustivat tasavertaisesti kaikissa statusryhmissä. Johtopäätöksenä todettiin opiskelijoilla olevan omaan elinvaiheeseensa liittyen myös erillinen opiskelija-alakulttuurinen elämäntapa, joka suosii matkailua sen sivistävän ja avartavan luonteensa vuoksi. Kulttuuripääoman liittäminen matkailuun katsottiin sopivan jossakin määrin, mutta bourdieulaisempia tuloksia katsottiin saavutettavan vielä tarkennetummalla aineistolla.

Asiasanat Nuori aikuinen, matkailu, EU, opiskelija, työssäkäyvä, työtön, kulttuurinen pääoma

Muita tietoja